

Balgret; det er Spørgsmaalet og ikke andet. Det afgør man nu ikke ved at sige, at hvis det ikke er rigtigt, hvad vi sige, saa er der sket et Attentat paa Grundloven, saa er det Formandens Pligt at skride ind o. s. v. Hvis det bliver vedtaget, saa er Spørgsmaalet, om det har Lovgyldighed i det Øjeblik, vi have vedtaget det. Vi kunne saa have vedtaget noget, som er i Overensstemmelse med Grundloven, men hvis det nu ikke er i Overensstemmelse med Grundloven, vil det saa have den Virkning, man tænker sig, det skal have? Det er det, der er Spørgsmaal om, og det forekommer mig ingenlunde at være afgjort ved, hvad der er fremført. Jeg er nu ganske enig med de Folk, som staa paa det Stade, at det ikke afgøres ved Grundlovens § 84. Jeg har tilladt mig her en Gang at hævde, at jeg tror, at § 84 er en Sammenblanding. Den hjemler maaste til Dels det offentlige Fattigvæsen, men jeg tror tillige, den indeholder en anden og væsentlig Ting, idet man den Gang havde nogle Ideer om Ret til Arbejde, om Statens Forpligtelse til at skaffe arbejdsløse Arbejde og hjemløse Hjem, hvilke Ideer saa i Datiden. Jeg tror, at Paragraffen taler derom, at det er netop det, den afgør, og ikke andet. Jeg støtter dette noget paa, at denne Paragraf ikke egentlig taler om Rettighed, men den taler om, at den, som er trængende, ham skal Staten hjælpe, og saa er han forpligtet til at underkaste sig alle de Lovbestemmelser. Staten foreskriver, den taler ikke om nogen som helst Ret, den taler ikke om Rettigheder, den taler kun om, at den, som benytter Staten efter denne Paragraf, den, som kræver Hjælp efter denne Paragraf, han har underkastet sig, hvad Staten foreskriver derfor. Saaledes ser jeg den Ting. Jeg mener derfor, at Spørgsmaalet om, hvorvidt en Mand har Balgret, afgøres efter Grundlovens § 30, og § 30 nævner Fattighjælp og henholder sig til Fattighjælpen, saaledes som den en Gang foreligger. Det forekommer mig — og jeg kan ikke se rettere — at § 30 kender to Ting; den kender Fattighjælp, og den kender Afhængighed, og bægge disse Ting opfatter den som berørende en Mand hans Balgret, og jeg tror nu, at Forholdet i Virkeligheden er det, at det kan ikke hjælpe her, at man taler om, hvad der var Anden paa den grundlovgivende Rigsforsamling. Det ærede Medlem indrømmede selv, at alle disse taler om, at de fattige skulde have Balgret, traf man sig den Gang tilbage fra, for ikke at lægge Loven Hindringer i Vejen; det blev ikke til noget, der som ikke noget ud af de Tendenser, der da kom frem. Men naar

Forholdet er det, synes jeg, man maa bedømme det hele efter Forholdene, som de den Gang vare. Jeg har ikke kunnet komme nærmere dertil, end at Grundlovens Tante var den, at den vilde skabe saa mange selvstændige Folk som muligt. Derfor vilde man bort fra Lensvæsenet og Fideikommisser, og derfor aabnede man af mange andre Grunde, som jeg her ikke skal komme nærmere ind paa, Afgang til Erhverv. Deraf følger, at de, som have faaet Fattighjælp efter det faste Begreb, som man derom havde før Grundloven, de have ikke Balgret, med mindre denne Fattighjælp er dem eftergivet eller betalt, og det synes mig, at det er ikke saa ganske let at komme helt uden om dette Spørgsmaal, navnlig naar det sker saaledes som ved dette Forslag, idet jo dette i Virkeligheden indeholder en Generaleftergivelse forud af Fattighjælpen, regnet fra det 60de Aar. Det er ikke en Gang som ved Sygehjælpen, at det er en speciel Art af Hjælp, som erklæres for at være Ikke-Fattighjælp, men det er alt, hvad en Person behøver til sit Underhold efter sit fyldte 60de Aar, man uden videre siger om, at det ikke er Fattighjælp. Der er blevet gjort opmærksom paa af det ærede Medlem for Veile. Amis. 2den Valgfreds (Berg), at hvis Paragraffen skal have nogen Virkning, maa der fastkættles faste Eftergivelsesregler med Hensyn til Fattighjælpen, og deri, det er jeg overbevist om, har han Ret. Men selv uden det synes det mig, at man ikke kan adskille fra denne Paragraf Afhængigheds-spørgsmaalet, Spørgsmaalet om, hvorvidt de Folk, som falde ind under § 64, baade i dens oprindelige og ændrede Form, ere uafhængige Folk eller ikke. Nu tales der ganske vist, som om man opfattede det saaledes, at de kunde nyde denne Understøttelse hvor som helst i Landet, men det forekommer mig ikke klart efter Oven, som den foreligger; derefter er det aldeles ikke klart. Jeg, skal naturligvis meget villig indrømme, at man kan faa denne Paragraf omredigeret i en saadan Form, at jeg ikke vil have nogen Betænkelighed ved den af Hensyn til Spørgsmaalet om Afhængighed eller Ikke-Afhængighed. Den kan jo komme til at lyde saaledes, at denne Understøttelse kan nydes uden Hensyn til Opholdssted, og der kan komme saa mange andre Bestemmelser ind, at man helt kan se bort fra dette Spørgsmaal, men som Paragraffen her foreligger — og det er man udjat for vil opfattes saaledes i Praxis — forholder det sig saaledes, at de, som saa Hjælp her efter, ville være pligtige til at nyde den der, hvor de bo; dernæst ere de underkastede Afpligt, og endvidere er Spørgsmaalet